

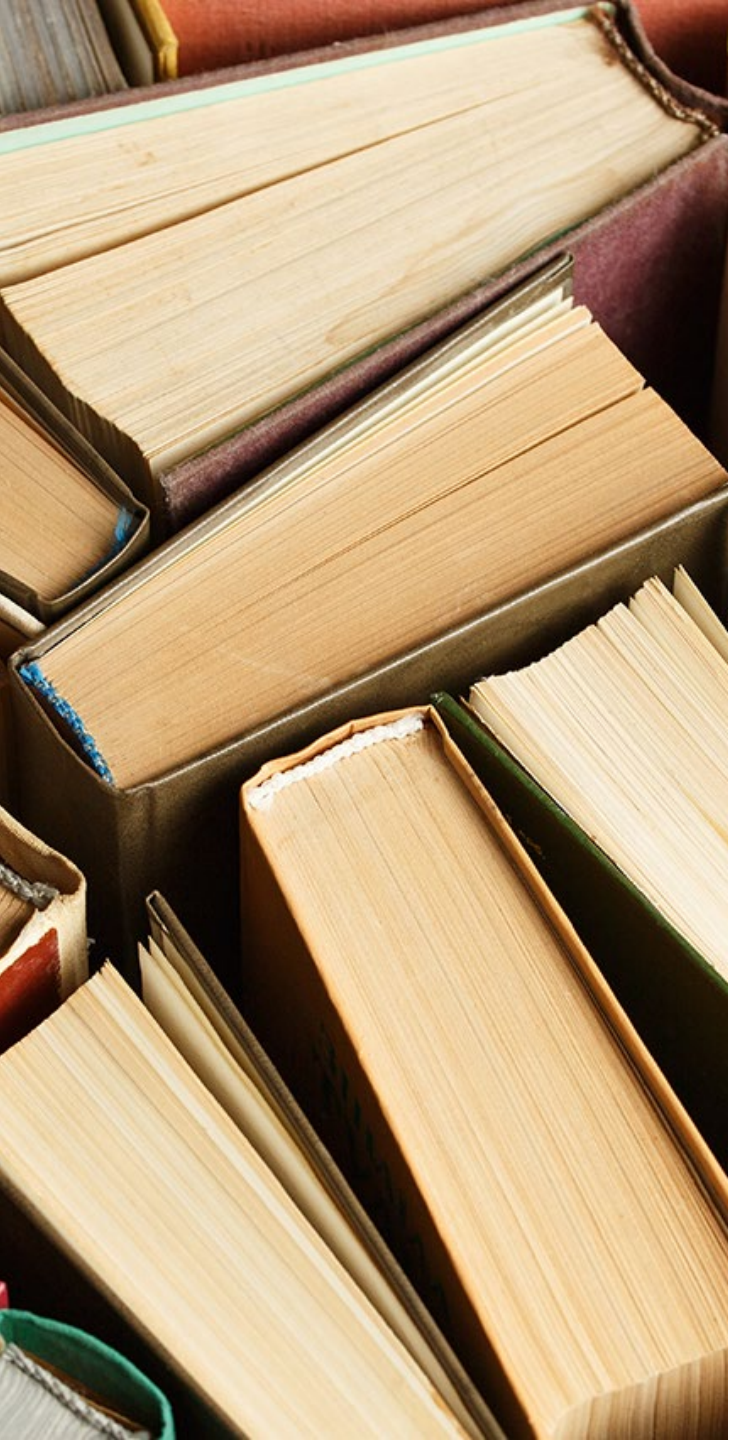
 folkhälsan

NPF-vänliga sagostunder

Talterapeut Fredrika Wahrman

Mottagningen för barn, unga och familjer

11.5.2026

Varför sago-/lässtunder?

- Sagor och högläsning utvecklar och stöder
 - Språkliga färdigheter, bl.a. ordförråd och språkförståelse
 - Fantasi och kreativitet
 - Kunskap och förståelse om omvärlden
 - Socialt samspel
 - Känsla av gemenskap
- Dialogisk läsning

Olika typer av lässtunder

- Högläsning vid vilan
- Bokläsning i samlingen
- Sagostunder i samlingen
- Spontan bokläsning under dagen
 - Inne/ute

Vem tar initiativ till lässtunder?
Vem tar INTE initiativ till lässtunder?

NPF

- Neuropsykiatriska funktionshinder (NPF)
- ADHD, Autism, Tourettes syndrom, språkstörning
- Utmaningar kan synas i vardagen:
 - Reglering av uppmärksamhet
 - Impulskontroll och aktivitetsnivå
 - Kommunikation och samspelet
 - Att uttrycka sig i tal och skrift
 - Motorik, sensorik

NPF utmaningar under sago-/lässtunder

- Fokus, koncentration, impulsivitet, uthållighet
- Språkförståelse
- Förståelse av sociala situationer
- Behov av struktur
- Känslighet för ljud, röstläge eller rörelse

Sagostunder + NPF = ~~KAOS~~ eller LUGN

- Mål: Sagostunden är en lugn stund under dagen då barnen utvecklar sitt språk
- Krävs flexibilitet från oss vuxna
- Barnen behöver få "lyssna på sitt sätt"

Hur kan vi göra det i praktiken?

- Förbered dej!
 - Vilken bok/vilka böcker? -tillräckligt lätt?
 - Vem väljer bok?
 - När under dagen ska vi läsa?
 - Hur stor grupp?
 - Vilken plats?
 - Hur länge ska vi läsa?
- Om det inte går som jag tänkt mej – färdig Plan B

Hjälpmedel

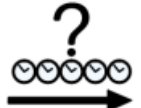
- Timer
- Sittplats
- Tyngd-produkter
- Stressleksaker

7??? De sju frågorna

1. Vad ska jag göra?

2. Var ska jag vara?

3. Vem ska jag vara med?

4. Hur länge ska det hålla på?

5. Vad ska hända sen?

6. Vad behöver jag ha?

7. Varför ska jag göra det?

Under sago-/lässtunden

- Innan ni börjar läsa:
 - "Check-in" – läget nu just
 - Vem ska sitta var?
 - Behöver någon rita/bygga med klossar?
 - Stressleksaker åt någon?
- Har barnen svar på de 7 frågorna?
- Presentera kort boken/bokens figurer
- Barnen ser bilderna tydligt (dokumentkamera?)
- Läs tydligt och med inlevelse
- Bildstöd/föremål från påse/stödtecken
- Flexibilitet – använd plan B

Hur gör sagostunden mera NPF-vänlig?

- ☐ En lång saga
 - ☐ Läsa "snabbt"
 - ☐ Läs hela boken på en gång
 - ☐ Ställ följdfrågor medan du läser
 - ☐ Läs nya böcker varje gång
 - ☐ Färdig saga/bok
 - ☐ Flera korta sagor
 - ☐ Läs långsamt
 - ☐ Läs några sidor
 - ☐ Läs först och samtala efteråt
 - ☐ Läs samma bok flera gånger
 - ☐ Hitta på en berättelse tillsammans
 - ☐ Börja läsa en bok och hitta på en egen fortsättning
- ANPASSA!**

Efter lässtunden

- Samtala om berättelsen
- Återberätta tillsammans
- Återkoppla till sagan
- Håll dej till vad du lovat
”först bok – sedan xxx”

Kom ihåg!

- Lyhördhet innan/under stunden
- Känna barnen och gruppen
- Redo för flexibilitet
- Ge inte upp!

Sagans värld är en magisk plats

- Inkluderande, lugna och magiska stunder för alla barn
- Hitta fungerande rutiner kring läsning/sagostunder
- Vuxenstöd och anpassningar för att lyckas

Tack!